

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ, ΠΑΤΡΟΣ

"Ένα ιστορικό πενκάμισο του διακόσιμου συγγραφέως. Ποιό μυθιστόρημά του θεωρούσε ως καλύτερο. 'Η «πρεμιέρα» της «Κυρίας με τās Καρμελίνας». 'Η πρώτη κι' ή τελευταία συγγραφέα του γεράματα του Δουμά, κλπ. κλπ.

ΝΑ βράδυ του 1869, ή Ματθίλδη Σώ, μά από τις αναφιλητές τραγερές φίλες του 'Αλεξάνδρου Δουμά πατρός, βρήκε τον δημοφιλή συγγραφέα λίγο άρρωστο. 'Ο Δουμάς καθόταν τότε σ' ένα διαμέρισμα του βουλευτάριου Μωξέζερμ. 'Ο ε'Αρτανιάν, όπως τον έλεγαν, είχε γενώσει παιά : "Ήταν 67 χρόνων. Είχε ζωγραφιστή από τις άτέλειότες ετυχίες, από τη λατρεία των θαυμαστών του, από το θόρυβο της κοσμικής ζωής. "Ήθελε να ήσυχάση, ν' αναπαυθώ... Κι' όμως, εκείνο το βράδυ έφρασε νά πάη στη δειξίσι μιιάς πρεσβείας.

—Δέν είνε κανέναν στο σπίτι, παρουσιόθηκε στη φίλη του. Ματθίλδη, γιά κίτταξε κι' έσύ στο ντουλάπι. Δέν μπορώ νά βρώ ένα ποικάμισο !...

'Η Ματθίλδη Σώ έφραζε παντού, μά δέν βρήκε τίποτα. "Έτρεξε λοιπόν έξω κι' έπειδή ή ώρα ήταν άκόμα όζωτό, βρήκε κάποιο κατάστημα ανοικτό. Μά ποικάμισα γιά τό γιγάτιο σόμμα του Δουμά δέν βρισκόταν ποιοςαν και τόσο εύκολα. 'Η φίλη του τότε, ύστερ' από άτελειωμένες έρευνες, κατάρφερε νά βρη ένα υπέλο ποικάμισο μέ κόκκινα διαβολόαια, που καθάλλεκεσαν, ανάμεσα σέ κίτρινες φλόγες, ένα σωρό κολασμένους ! 'Ο Δουμάς, όταν είδε αυτό τό φριχτό ποικάμισο, ούρλιαξε από τη λύσσα του σάν θηρίο. Μά τί μπορούσε νά κάνει ; Τό φόρεσε, στενάζοντας, έδωσε από πάνω μιιά κόκκινη γραβάτα και πήγε στην πρεσβεία.

—'Όλος ο κόσμος γούφωσε τά μάτια του και θαύμαζε την πρωτοτυπία μου ! Έλεγε κατόπιν γελώντας ο Δουμάς. 'Η έπιτογία μου ήταν απειρογραπτή !

Μά ήταν κι' ή τελευταία. "Υστερ' από λίγες μέρες, που έφαιζαν στο «Σατλέ» ένα δράμα του, ο Δουμάς άποκοιμήθηκε στο θεωρείο του... Είχαν έρθει παιά τά γεράματα. Δέν έγραφε τώρα, μά διάβαζε, περίφορος, ό,τι είχε γράψει. Μιά μέρα ο γιός του τον βρήκε βοθησιμένο στο διάβαμα ενός βιβλίου.

—Τί διαβάσεις εκεί ; τον ρώτησε.
—Τούς «Σωματοφύλακες» ! τό άπάντησε. Είνε πολλά χρόνια τώρα, που ήθελα νά διαβάσω αυτό τό μυθιστόρημα, γιά νά δω τί αξίζει.
—Και πού είσαι ;
—Στό τέλος.
—Λοιπόν ; Πώς σου φαίνεται ;
—Είνε καλό !... Καλό !... το άπάντησε χαμογελώντας ο Δουμάς.

Μιά άλλη μέρα τον βρήκε νά διαβάζη τον «Κόμητα Μοντεχρήςτου».
—Πώς σου φαίνεται ; τον ρώτησε πάλι περίφορος ο γιός του.
—Μτά ! Δέν αξίζει σάν τους «Γρεξί Σωματοφύλακες» ! του άπάντησε ο Δουμάς.

Τί παράξενοι, άλήθεια, που ήταν αυτός ο γιός του ο 'Αλέξανδρος Π, όπως τον έλεγαν οι εύθιμοι Παρισίνοί ! 'Ο Δουμάς τον συλλογίζόταν ποιάς φορές κι' ύπερήφανος, τον θαύμαζε.

Μιά φορά, τό ιστορικό βράδυ της «πρεμιέρας» της «Κυρίας με τās Καρμελίνας», ο Δουμάς βρήκε τό γιό του στο άριστοκρατικό κέντρο των βουλευτάριων, όπου εστιγνάε διη ή «χρυσή νεολαία» της κοσμοπόλεως.

—Θάρης στο θέατρο, βέβαια... είπε ή πατέρα. Δέν μπορείς νά λείψεις από την «πρεμιέρα» του έργου σου...
—'Αδύνατον ! του άπάντησε ο 'Αλέξανδρος Π. Είμαι καλεσιμένος...
—Θά δεινίσης μέ τίποτα γυναίκες ;
—Μέ μιιά γυναίκα.
—Και μέ ποιά, παρακαλώ, άν δέν είμαι άδιάκριτος ;
—Μέ τη μαμά.
—'Α, έτσι ! Έκανε ο Δουμάς, και σοβαρεύτηκε. "Έχεις δίκιο... Κι' άλήθεια, εκείνο τό βράδυ ο 'Αλέξανδρος Δουμάς υιός δεινίησε

σ' ένα μικρό και ήσυχο διαμέρισμα της δούδ Πιγκάλ, μέ την Κατερίνα Λεμπιά, την μητέρα του.

'Ο 'Αλέξανδρος Π δέν αποφάσιζε ποτέ νά «πάση δουλειά» στη φάμικια του πατέρα του. Μιά μέρα ο Δουμάς τον παρακάλεσε :

—Βοήθησε με λιγάκι κι' έσύ !... Δέν βλέπεις ; Πίνιγομα !...
'Ο γιός του τότε κάθησε και τού έγραψε μέ απάθεια ένα άρθρο γιά τη γλυπτική ! Αύτη ήταν ή πρώτη και ή τελευταία βοήθεια, που έδωσε στον πατέρα του.

'Ο Δουμάς, ως τά τελευταία του χρόνια της ζωής του, ήταν γενναίόδομος και δέν άρνιόταν ποτέ και σε κανένα τη βοήθεια του. Είχε πάντα μπροστά στο γραφείο του ένα μικρό χάλκινο δίσκο μέ μερικά λουδοβίκια ή μερικά πεντόφραγκα, άνάλογος της οικονομικής του καταστάσεως. "Όποιος λοιπόν τό ήρπασε λεπτά, άκούηγε την έξης στερεότυπη απάντησι :

—Αύτη είνε διη μου ή περιουσία. 'Ελάτε νά την μοιρασθώμε...
Κι' έκανε άμείσιος, ό,τι έλεγε. Μιά φορά πάλα, γιά νά βοήθησι ένα φτωχό νέο, θέλησε νά τού αγοράσει 300 φράγκα τό δολόγη του. Μά δέν είχε μαζί του παρ'ι μονάχα 100.

—'Ελάτε ύστερ' από δυό-τρεις μέρες νά σας δώσω τό ύπόλοιπο... τού είπε.
Μά τις έπόμενες μέρες ο χάλκινος δίσκος ήταν άδειος. 'Ο Δουμάς τού υπέγραψε ένα μηνιαίο γραμματίο και τού πλήρωσε τούς τόκους. Μά, από μιιά άνεπιτογία της τύχης, όταν παρουσιόζόταν ο «εδασιότης» του, ο Δουμάς ήταν απένταρος. 'Υπέγραψε λοιπόν γραμματία στην άράδα κι' έτσι, μιιά μέρα έφτασε νά τού στοιχίση εκείνο τό δολόγη 3.000 φράγκα !

Δέν παρουσιόταν δέ ποτέ του γι' αυτούς τούς όληροξ θαυμαστάς. "Ήταν άλλοστε πασιγνώστοι ! Μιά μέρα, κατόν τέν τελευταίο περιστατικό του, θέλησε νά πάη τό λεωφορείο. 'Ο όδηγός όμως άγρησε νά τό σταματήση, και τότε ο Δουμάς τού φώναξε :

—'Ε, φίλε μου, δέν μέ γνωρίζεις λοιπόν ; Δέν ύπάρχει κανείς άλλος, που νά έχη αυτό τό κεφάλι μου !
—'Εγώ σάς ξέρω ! τού φώναξε όλόχαρος ο εισπράτορας. Είσατε ο κ. 'Αλέξανδρος Δουμάς !...
—'Εσύ είσαι ξέντο παιδί και θελω νά τό βεβαιώσω και έγγραφο. Πώς σε λένε ;
Και σκίζοντας ένα φύλλο άρ' τό σημειωματάριο του, έγραψε :

«Πιστοποιώ ότι ο τάδε δέν είνε ήλίθιος».

'Ο Δουμάς, ως τις τελευταίες του στιγμές, διατηρούσε όλο τό εύθιμο και ενθάρσιο πνεύμα του.

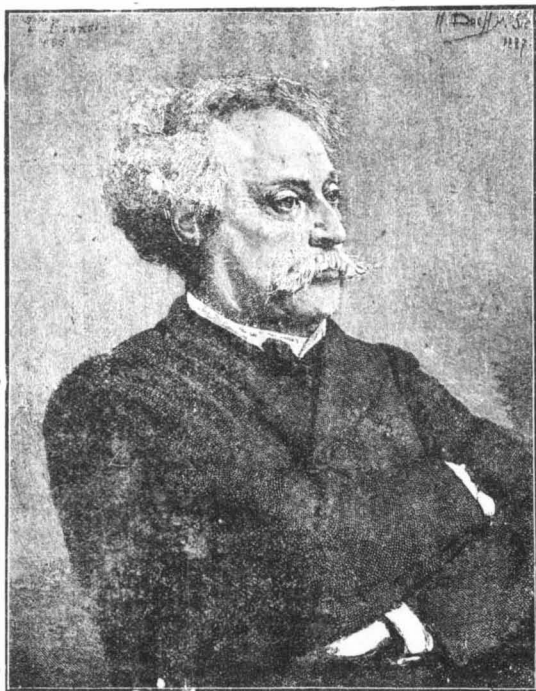
'Η Γεωργία Σάνδη, όταν τον είδε, τον βράδυ στο θέατρο στο 'Ημερολόγιο της ότι μόλις μπορούσε νά περπατήση. Πέρασε λοιπόν τον χεμόλινο στο Παρίσι κι' ύστερα πήγε την άνοιξη στην Προβηγκία. Τον 'Ιουλίνο του 1870 Ξαναγίχισε στο Παρίσι κι' όταν κηρύχτηκε ο πόλεμος, άποτραδίχησε μέ τό γιό του στη Διέπτη.

Έπειτα, τον Αβγουστο, έγραψε στον 'Αλέξανδρο, που είχε γενώσει στο Παρίσι :

«'Ελα γιά σε δώ, γιατί καταλαβαίνω πώς θά πεθάνω...»
'Εβγάλε, όστόσο, ήσυχα τό καλοκαίρι, παίζοντας ντόμνο μέ τις έγγραφές του, την Κολέττα και τη Ζαννίνα. "Όταν δέ τον ρωτούσαν :

—Δέν θά πάσης πάλι την πένα, γιά νά μιάς γράψης κανένα δημοφρο μυθιστόρημα ;
'Ο γέρο - Δουμάς απαντούσε :

—Μή φοβάστε !... Δέν μέ ξαναπιάνει αυτή ή τρέλλα. Είμαι πολύ καλά έτσι, όπως βρισκόμαι τώρα !...
Τόν 'Οκτώβριο, όστόσο, μέ τά πρώτα κρύα και την ύγρη όμίχλη, άρχισε παιά νά τσακίρη. 'Ο Δουμάς είχε τότε παράξενοις γεροντικούς

'Ο 'Αλέξανδρος Δουμάς, υιός

ΔΡΑΜΑΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟΥ ΖΑΚ ΚΕΡΒΑΛ

Η ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΤΟΥ ΘΑΛΑΣΣΟΛΥΚΟΥ

ΡΥΧΗΘΗΚΕ με λύσσα, ο γεροθάλασσολύκος Φίτζ Στέφεν, όταν είδε την κόρη του Σελεστινό να διακρούει...

—'Ήσουν άδικη και τίπικη; τ' είπες είντε άγριμένους. Ψαρποπούλα ταπεινή, καθώς ήσουν, δέν έπρεπε να δώσης σημασία στά λόγια ένού; εύπατρίδη... Την ώρα που ήθελε να περάση μαζί σου, ο άρχιερός, και γι' αυτό σέ πλάναψε... Καί τώρα; ... Τώρα, δίδει οι συγχωριανοί μου, άδω στό Μπαριέρο, θά γευθόν με την μουζούρα της άπαίτης, με την όποια κηλίδωσες τό λευκό και τιμό μέρπου μου... Κατάρα σέ σένα, κόρη μου! ... Κατάρα και σέ κείνον τόν άνανδρο ξελοισιαστή σου! ... Κατάρα και στους;

δού σας! ...

Μέ όρηι έλλεισε κατόπιν την πόρτα τού γιοιχού κλινοβιού του, ο Ξεάλλος πατέρας, και πλανήθηκε ύστερα στην έρημη άχροναλιά, ζητώντας άνασώφισα στό θαλασσανό άνέρι. Κι' ή δυνατισμένη κόρη του, σφαιροισμένη στό λάτομα, διπλωμένη, κουβαλασμένη στό δυνό, έβλαψε πιανά. Θοηγυθός τό άκουσο κι' άγνωστο παλληκάρι, που ήλξε πετάζεις μακριά της μιά βραδεία, άφρού πρώτα μάρανε με τό φίλι του τό φλογερό τό άσπια κρινά της άγνώστης της...
Πέσανον λόγια μίνες. 'Ο δίσταγος Φίτζ Στέφεν, ο πιο ροκαλέος άλλου ναυτικός της Νορμανδίας, ήλξε γεράσει τριάντα χρόνια μέσα σ' αυτούς τούς λίγους μίνες. Κι' ή κόρη του, ή Σελεστινά, και τό εύθυμη καπέλλα τού Μπαριέρο, ήλξε γίνει άφαντη από τόν κόσμο. Κι' ένδ άλλου ήταν τό στοίβι κάθε γιορτής και κάθε πανηγυριού, τώρα, μα κρινά από κάθε γιορδή, ήταν διαρκώς κλεισμένη στό καλάθι της. Μέσα στό δάκρυα και στός λυγμούς της όριμαζε σιγά-σιγά στό στέλλεμα της ό άθώος καρδιάς της φλογεράς, με έννοχη άγάπης της! ...

Στίς 26 Νοεμβρίου τού 1120, μεγάλη κίνησης παρα τήρηθηκε κατά τό πρωί, στό ήσυχον σινήθος έκείνου παρόλιου χωριούθρου της Νορμανδίας. Ένα έπιστημον και κραταίστατο άτιμο ήλξε 'όθη από την χαρωγή άσπρη, στό χωριό, και πολυτήρητης, λαμπροτάη άκολουθία λόγδων, βαρώνων και σταταρχών τό συνόδισε. 'Ήταν ή Αιτού Μεγαλειότης ό 'Ερρίκος Α', βασιλεύς της 'Αγγλίας και δούξ της Νορμανδίας! ...

Τεσάρων χρόνων πόλεμοι στό Γαλλικό έδαφος, τόν ήσαν άναγκάσει να λείψη από τό κράτος του. Και τώρα, νικηφόρος και τρατασίχτος, γιορξέ με την άκολουθία του στό Λονδίνο, διψώντας να πατήρι έπιτέλους τό άγαπημένο γόνια της 'Αγγλίας του.
Μέ άπειρες ζητωκραυγές ύποδέχτηκαν τόν κυριαρχή τους ό άγαθοί έκείνου Νορμανδοί. 'Όλο τό Μπαριέρο ήλξε βγή στός δρόμους κι' έφρανε με λουλούδια τόν βασιλέα, την οικογένειάν του και την συνουσία τόν εύπατρίδων, που τόν τριγύριζαν. Κι' έκείνος τούς χωρτοίσε δλους με σιγνήρησι, καθώς διάσχισε τό χωριό και πήγαυε πρός τό λιμάνι, μέσα στό όποιον τόν περιέμαν, με έτοιμα τά παλιά τους, τί σημαυστόλιστα πλοία.

Στή γενική έκνικη και χαρωμήνη άναστάσει, μονάχα τό φτωχικό καλάθι τού Φίτζ Στέφεν ήταν καταξέλιστο και πένθιμο. 'Ο δίσταγος θαλασσολύκος, ύστερ' από τη συμφορά του, μισούσε με άγριο πάθος ό-λους τούς εύπατρίδες της γης κι' όλους τούς ισχυρούς της. Δάγκραν διαρκώς με άνησχυρη λύσσα της σημάξεις γιορδής του, γιατί ούτε τόν διασφόρη τάς μοναχικής κόρης του ήξερε, μη ούτε κι' ήλξε τί δύνανη να τόν εκδίκηθι, άν τόν άνακαίλιτε ποτέ του. Έφτανε την έποχή εκείνη τό καυτίσιο ένός εύπατρίδη, για να χωραστή από τό πρώτον δένδρο ένας άσπιος άστός! ...

Άπ' τίς χαρμαίδες τού κλειστό παραθύρου του, έβλεπε ο άμειρος πατέρας την κίνηση στό δρόμο. Οι λαμπροί εύπατρίδες, που περνούσαν γόδους.

—'Αλέξανδρο, δέν έχει πεντάρα! Έβλεγε κάθε τόσο στό γιό του.
—Μά για άνωξε τό σωράρι τοί τραπέζιού σου δήξ, πατέρα...
Κι' άλήθεια, άν τό σωράρι ήταν πάντα γεματό από λάφυρα.
Οι όκοι του ήπέρων αυτή την ιδιοσυρασία του και φρόντιζαν πάντα να βάζουν μέσα στό σωράρι τόν άρεστό χριμάτα.
'Ενα πρωί, στις 4 Δεκεμβρίου 1870, ο γιός του τόν βόρηξ βυθισιμένο σέ μαύρες σάφεις:
—Τί σολλογίζεσαι; τόν ρώτησε.
—Τό έργο μου, 'Αλέξανδρε. Άλήθεια, για πέξ μου ειλκρινά, θά μείνη κατί από τό έργο μου! ...
—Μείνε ήσυχος, μπακαλά... τού άπαντούσε ο γιός του.
Και τό έξήρησε γιατί τά περισσότερα μυθιστοριματά του θά διαβάδωνταν από πολλές γενεές. 'Ο Λοιάξ τότε δάκρυσε, άγκάλιασε τό γιό του και τόν φίλησε.

Την άλλη μέρα ήταν έτοιμοθάνατος. Τό πρωδι, στις δέκα ή όρα, πέθανε ήσυχα, δίχως κανείς να τό καταλάβη.

έξο, προκάλουδον μιά άτασία άγανάκτηση στην ψυχή του, με τό υπερχέλιμο ύψος τους και με την άκατάδεχτη για τούς φτωχούς χωραίες συμπεριφορά τους. Κι' όσο τούς έβλεπε να περνούν, τόσο κι' έβγαυαν άπ' τα σικηρά τόν γέλιον κατάρεις, για τόν άνανδρο καταστροφεία της κόρης του, ή όποια έβλαψε με λυγμούς, εκεί, σέ μιά γωνιά της καμαρούλας...

—Νάτος, πατέρα! ... στρίγγλισε ξαφνικά μιά φωνή άπάνω άπ' τόν όμο τού γέρου φραξά.

Κι' ο Φίτζ Στέφεν, σαρτώντας Ξεάλλος, είδε την κόρη του σκιωμένη πλά του, να παρακούρη με φλογερό βλέμμα—άπό μέσα από τη χαρωμάδα — έναν νεαρό έμλιπο εύπατρίδη.

—Θεί μου, πρόσεξε Σελεστινό! ... τραύλασε ο Φίτζ Στέφεν, χωμαζόντας φριχτά. Είσαι σιγορή; Αύτός εκεί ο λυγροός, με τό ρούξ γόνια, με τό άσπρο κτερό στό καπέλλο, που τόν συνουδειών άλλοι τρείς;
—Ναι, πατέρα! βεβαίωσε λυγανασμένη ή καπέλλα. Αύτός είντε... 'Ο 'Ερρίκος μου! ...

—'Αδικη, δυνατισιόνη, με τόν 'Ερρίκο σου! ... ούφραζε πιανά τό πατέρας της. Ψέματα σου είντε, δέν τόν λένε 'Ερρίκο αυτόν. Φανέξ φρενίτης σέ όλα του, άρχιερός κι' άνανδρός... Αύτός είντε ο πριγκιπί Γουλιέλμος, γιός τού βασιλιά, δούξ της Νορμανδίας κι' εκδούξος διάδοχος τού θρόνου της 'Αγγλίας! ... Έκωσώσες καλά τώρα τό μέγεθος της συμφοράς σου, δυνατισιόνη! ...

Άφριζόντας, με σφαιροισώντας κάλια, δώσ μπορούσε τό κόζιλισημα τό μίπος και τό πόθος μαζί άγριας εκδίκησης, ο ντροπισιμένος πατέρας, δέν πρόσεξε την κόρη του, που έπυσε παρορδής λιπόθημη πλά του. Μόλις πρόφραξ την τρωμερή άπακαίλιστη ήφισή του, όριμαζε κάλια στό δρόμο κι' άκούοιναρε σιωπηλός και στυγνός τη συνουσία όξ τό λιμάνι.

—Βασιλέ! ... είπες σέ λίγο, γονατίζοντας μπροστά στον 'Ερρίκο, που ήταν έτοιμος να διαβή την απόδωθη. Είμα ό ταπεινός ίσχυρός σου Φίτζ Στέφεν. 'Ο πατέρας μου μετάρεις την ένδοξη πατέρα σου Γουλιέλμο τόν Μεγάλο στην 'Αγγλία, όταν πήγε να την κατακτήση. Κι' από τότε, ή οικογένειά μου έχει τό προνόμιο και την τιμή για μεταφέρη βασιλικά προνόμια, όταν γιναινε ή άναρχή μου. Εύδόκηρος, λοιπόν, Μεγαλειότητά, να φράσης στό Σαυοβάτιον, έπιδαίνοντας τού πλοίου μου... Λέγετα 'Αστρο Καράβι, είντε είνιοφωρο και τό πιο χιροφόρο τού Μπαριέρο! ...

—Φίλε μου, σ' εύχαριστώ για την ένδοξη εύθύμη! ... είπες καλόδωλα ο βασιλέξ. Μοδ όδρηξε πολλές φορές ή εκδορία κι' άκούσο κι' από άλλους την περιπέτεια αυτή τού ένδόξου πατρός μου... Έπειδή, ώστόσο, έχω πλοίο έτοιμο, που με περιέμαν, θα σέ τιμήσω διαφώστια... Θά παραδώσω στή ναυική έπιταρία σου και στην πατρασφιρότητα άφροισή της οικογενειάς σου, τό γιό μου, τό θρωαρό της πατριξής καρδιάς μου και την έλλάδα της 'Αγγλίας μας... 'Ο γιός μου και διάδοχος μου Γουλιέλμος, θά έπδη με την άκολουθία τόν στό πλοίο σου... Είσαι εινχορισιμένος; Και ποδ έγγυασίαι με τό κεράλι σου την ασφάλειά του! ...

—Πρώτος έγώ θα πέθανο, Μεγαλειότητά, άν σιμάξ τίποτα τό άπρόδοτο, άποχρήθηκε με χροιά κι' άτασία διαφωρμένο τόνο στη φωνή του ο λαγτασιόμος ναυικός...

Πραγματικά, μέσα σέ δύο ώρες, στό 'Αστρο Καράβι, ήλξαν ευβιβασιτή ό διάδοχος Γουλιέλμος, ό αδελφός του Ρίτσαρ, ή αδελφή του 'Αδέλα, ο κόης και ή κόρημα του Τούάτερ κι' άλλοι εκάτον πενήτα περίπου εύπατρίδα της άκολουθίας Κι'όταν τά δύο πλοία με τό πολύτιμο φορτίο τους ήσαν κεία έτοιμα να σπυώσουν τίς άγκυρές των, ό ήλιος βασιλέυε και χρωσόνε τις βοισκοφές με τίς στενεγές άχτινες του.

—Πέτα στό κίματα, 'Αστρο Καράβι μου! ... Πέτα σάν ποιά και ήγαμεί μας στην 'Αγγλία! ...

Οι στίχοι αύτοι ήσαν ή πρώτες στροφές κάποιου παλιού ναυικού τραγουδιού. Τό μονομήριξ με διαβολική, ύπολη ξαρά, ο πλοισαγός Φίτζ Στέφεν, την ώρα που διάταξε ν' άνοξουν όλα τά παλιά και ν' άκολουθίσουν σέ μαρη άπόσταση τό άλλο πλοίο, ποίηφρανε τόν βασιλέα και προτοφροισάταν.

Κι' όταν άπόθρηξ ή μαύρη νύχτα στην λακροκωμισοθα θαλάσσα, ο Φίτζ Στέφεν, ο ήλιος, σάν τόν Σατανά, όδηξο, άντί να τό πώδην, άντί να όδηγησιν στις άκτές της 'Αγγλίας τό πλοίο του, λοδούδρησε λιγάκι. Μ' αυτό τόν τρόπο, κατά τα υπανάυτια, τώρηξε ν' δλη την όρηι του στόν τρωμερό σπώτελο τού 'Κατταράξ. Βόδρησε άτασία πάνω στό σκληρό βράχο, άνοξε και κοματιάστηκε. Κι' ή θαλάσσα, ή σκοτεινή κι' άγριεμένη, κατάψε δλους τούς λαμπροστολιστους έπιβάτες του... Μαθρο και τρωμερό τούς σκέατες τό ήρωδ τό πόντον σάβανου...

Σίμαφρα με την ήλωσηση πλοιδόσε στό βασιλιό ό γέρο φραξά, χέθηκε πρώτος αύτός μέσα στό άγρια, τ' άφρισιμένα κίματα... Είχε πραγματοποιήσι την άγρια εκδίκησή του, που χρόνια την περιέμαν με λαχτήρα... Είχε εκδίκηθι για την τιμή της κόρης του, πληρώνοντας την εκδίκησή του με τη ζωή του την ίδια, την παρωμένη και θλιβερά...

